

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

VRIJDAG, 15 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 December.

In den loop van de zitting van gisteren zijn verscheidene vragen behandeld, waarop in het departement van Financien zou kunnen worden bezuinigd. Bij art. 11 heeft de heer de Pouter voorgesteld het agentschap van 't ministerie van Financien te Amsterdam op te heffen; een aangelegenheid, waarop reeds vroeger is aangedrongen. De minister zal de zaak in overweging nemen en bij zijne verklaring, dat hij thans de geheele door hem aangevraagde som niet missen kan, eene verklaring die door den heer van Bosse bevestigd wordt, neemt de Kamer art. 11 onveranderd aan. In de 7e afdeling bij art. 23 komen de rijks-advokaten ter spraak. De heer Huguenin stelt een amendement voor om art. 23 met de som van f 24,400 te verminderen. Hij meent, trots de memorie van beantwoording, dat het publiek ministerie de taak der rijks-advokaten wel verrigten kan.

De heer van Bosse merkt op, dat de opheffing der rijks-advokaten gepaard moet gaan met eene wijziging der algemeene wet van 26 Augustus 1822. Eene voordragt tot wijziging dier algemeene wet is vroeger gedaan. Spreker vraagt of de Regering op nieuw eene dergelijke voordragt doen zal. Hetgeen den heer van Nispen den wensch doet uitdrukken, dat dan die wijziging niet zoodanig moge zijn, dat een gedeelte van het Rijk buiten de wet wordt gesteld. De minister dankt den heer van Bosse dat hij het verband heeft aangetoond, 'twelk tusschen de rijks-advokaten en de algemeene wet bestaat. Hij kan intusschen niet zeggen of de herziening spoedig zal worden aangehouden, want dit is eene zaak van groot gewigt. Na de heer Luyben, die zijne gedurende vele jaren blootgelegde opinie, dat de rijks-advokaten nutteloos zijn herhaald, trachten de heeren Dirks en van Rappard voor het behoud der rijks-advokaten te pleiten. De heer van Zuylen vraagt naar de meening des ministers, die zijn antwoord wachten laat, middelerwijl er een nieuw amendement wordt voorgesteld door den heer van Hoëvell. Deze amendement heeft tot regt, dat men jaarlijks dezelfde tooneelen in de Kamer ziet. Hij wil daaraan een einde maken. Hij stelt dus voor aan de Regering een half jaar tijd te geven om de zaak te onderzoeken, en de vermindering slechts om f 12,200 te brengen. De heer Huguenin trekt nu zijn amendement in. Er ontstaat eene zeer drukke woordenwisseling. Wij stippen daaruit slechts twee punten aan. De meening van den heer van Bosse, die verklaart dat de opheffing der rijks-advokaten hoegenaamd geene besparing zal voortvloeijen, maar veel meer meerdere kosten teweegvoorzaakt worden. 2°. de aanmerking van den heer de Pouter, dat de algemeene wet geene algeheele herziening behoeft om de kwestie der rijks-advokaten uit te maken, de welke slechts een enkel artikel in die wet, art. 247 namelijk, aangaat. Na eene verklaring van den minister van Financien, dat hij, in het amendement geen blijk van dwangmiddelen maar een dwangmiddel ziet, wordt het amendement verworpen met 39 tegen 27 stemmen.

In de 9e afdeling, *Posten*, is door den heer Storm van Gravesande gewezen op de concurrentie, die de posthandel lijdt van de postdirecteurs; en door den heer Luyben is gevraagd, of er 's Zondags geene mindere distributie van brieven konde plaats hebben, om aan de posten tijd te geven tot het bijwonen der godsdiensten. De minister heeft geantwoord, dat de bevestiging der post-directeuren met de expeditie der dagbrieven in 't voordeel der publiek is. Dat is volkomen juist, maar met de boekwerken is het anders. De minister heeft onderzoek doen naar de aangelegenheid door den heer Luyben hem aanbevolen.

In de 10e afdeling der *Domeinen* geeft aanleiding tot eenige vragen, waarop de minister het antwoord tot later aanstelt. De overige afdelingen worden vervolgens goed-keurend het geheele hoofdstuk aangenomen met al de stemmen, behalve die van den heer Strens.

Het slot der zitting van gisteren zijn de algemeene raadsdelingen over hoofdstuk X der Begrooting geopend met eene redevoering van den minister van Financien. Hij meent dat het aan de thans gemaakte raadsdelingen bevorderlijk zal zijn, zoo hij het woord neemt om te antwoorden op de be-

zwaren, geopperd en tegen den minister, zoo als hij zegt, en tegen zijne Begrooting. Zijne redevoering intusschen is slechts gericht tegen twee bezwaren van den heer Dullert; waarbij hij ook een bezwaar van den heer van Bosse opneemt. Wij hebben ons meermalen de aanmerking veroorloofd, dat een minister van Oorlog niet geschikt is, om zich door parlementaire behendigheden te redden. Men verwacht van een soldaat ronde en opene taal. Wij betwijfelen 't, of de minister dat wel genoegzaam voor oogen heeft gehouden. Zijne variatiën zijn velerlei en in verre na niet met elkander overeenstemmend. Wij gelooven dat zulks voornamelijk is toe te schrijven aan de zucht, om eenige behendigheid in de parlementaire discussie ten toon te spreiden. Hoe kan anders een minister van Oorlog, die zoo bijzonder op het punt van eer staat, dat reeds tweemaal zijn degen hij discussiën scheen te zullen worden uitgetrokken, in zijne eigene woorden verward geraken? Het is op dien strijd tusschen des ministers eigene verklaringen, dat de heer Dullert heeft gewezen. De bezwaren van dezen toch zijn, 1°. het behoud van vestingwerken, zoo als hij meent door den minister-zelfen vroeger te veel geacht. 2°. de eindsom van de Begrooting van Oorlog, die ver gaat boven het cijfer vroeger door den minister genoegzaam verklaard. De minister tracht op beide te antwoorden. Omtrent de vestingwerken verzekert hij, dat hij niet in strijd is met zich-zelfen. Hij beroept zich te dien einde op zijn vroeger openbaar gemaakte brief aan een lid der Tweede Kamer en op zijn akademische lessen over strategie. Al wat hij vroeger geschreven heeft houdt hij nog vast. Maar de toestand is thans niet meer dezelfde. Er is een komité van defensie geweest. Dat komité heeft na gezet onderzoek een stelsel aangenomen. Dat stelsel, al mogt het hier en daar eenigzins afwijken van des ministers meening, meent hij te moeten volgen. En hij zou het kleingeestigheid noemen, als hij zijne eigene meening tegen dat stelsel ging door-drijven. Overigens wil hij in het openbaar over ons systeem van defensie niet spreken. Heeft men aanmerkingen daartegen, hij zal in geheim komité antwoorden. Hij provoceert dat geheim komité niet; want hij heeft niets te zeggen. Maar hij spreekt slechts daarvan in 't geval dat men hem vragen mogt stellen.

Omtrent het verhoogde cijfer, erkent de minister dat hij in 1852 eene Begrooting van f 10,400,000 heeft voorgedragen en die voordragt genoegzaam genoemd heeft. Het is gebleken, dat zulks waar was; want er is een overschot geweest. Maar hij heeft niet gezegd, dat zulks voor volgende Begrootingen genoegzaam zou zijn, ook als alle behoeften zeer in prijs zouden zijn gestegen, en de toestand van Europa zou veranderd zijn. Hij meent dat men de eene Begrooting niet met de andere kan vergelijken, dan als de omstandigheden gelijk zijn. Eene Begrooting wordt voor een jaar gemaakt, en de omstandigheden veranderen telken jare. — Zoodat dan nu de minister erkent dat de verhoogde begrooting niet in gewone omstandigheden, maar door buitengewone omstandigheden kan gebillijkt worden. Of het zou moeten zijn, dat hij de behoeften van elk jaar de gewone behoeften van dat jaar noemt, en dientengevolge zoo wij morgen in den oorlog werden gewikkeld, de millioenen die daarvoor zouden worden vereischt, zou rangschikken onder de gewone behoeften van het oorlogsjaar.

Eindelijk betwist de minister de becijferingen van den heer van Bosse, die de meening heeft geuit dat een cijfer van 12 millioen wellicht niet voldoende zou zijn. De minister beweert dat al hield hij de militiens de volle 12 maanden onder de wapenen, hij dan nog de som van 12 millioen niet zou overschrijden.

De heer Dullert heeft den minister onmiddellijk geantwoord en nader aangetoond, hoe men van den minister had verwacht dat hij vestingen zou opheffen en bezuinigen. De minister heeft aan deze door hem-zelfen opgewekte verwachting niet beantwoord. De vestingen blijven; op materieel wordt niet zoo ernstig meer bezuinigd. En wat de buitengewone omstandigheden betreft, de minister heeft zelf verklaard, dat de aanhangige begrooting strekt tot voorziening in gewone uitgaven.

De beraadslagingen worden heden voortgezet.

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

XVII.

Art. 8 bepaalt, wat tot het geven van lager en middelbaar onderwijs in openbare scholen vereischt wordt. 't Is het bezit

a. eener acte van algemeene toelating;
b. van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, na behoorlijk onderzoek afgegeven door den schoolopziener der gemeente, waar de bezitter het laatst heeft gewoond."

Bij deze bepaling hebben wij slechts eene enkele aanmerking, die ons echter niet van gewigt ontbloeit schijnt. Wat zal de inhoud zijn van het certificaat van goed zedelijk gedrag? is het wel goed te keuren, dat dit door den schoolopziener zal moeten afgegeven worden?

Wat ons betreft, wij meenen dat elke burgerlijke autoriteit, in de gegevene omstandigheden, onbevoegd is om zich in stellingen zin te verklaren over iemands zedelijke waarde en over het zedelijke van zijn gedrag. De burgerlijke autoriteit, om daartoe in staat te zijn, zou eene bepaalde zedeleer moeten aankleven, aan welke voorschriften het gedrag van hem, welken zij te beoordeelen zou hebben, door haar ter toetse zou moeten gebracht worden. Zulk eene zedeleer heeft echter de burgerlijke autoriteit niet en kan zij niet hebben, omdat zij, als zoodanig, geene bepaalde geloofsleer heeft, waarin alleen eene stellige zedeleer haar grond kan hebben. Vandaar dat wat door de eene burgerlijke autoriteit als zedelijk kan gequalificeerd worden, door eene andere als hoogst onzedelijk kan worden gebrandmerkt. Maar daarom dan ook, dat de burgerlijke autoriteit, miskent zij het standpunt niet, waarop zij zich bevindt, zich inkompetent moet verklaren om over de zedelijke waarde van iemands gedrag uitspraak te doen. — Geen getuigschrift van goed zedelijk gedrag derhalve? — Wij zeggen dit niet. Wij meenen alleen dat het noodig is zich duidelijk te verstaan omtrent den inhoud van dit getuigschrift, dat, zoo wij ons niet bedriegen, op grond van het straks aangevoerde, alleen getuigenis kan geven van de niet-schuldigheid van den aspirant-onderwijzer volgens de van kracht zijnde wetten. Tot het afleggen van zulk eene getuigenis is de burgerlijke autoriteit bevoegd en, schoon wij toegeven dat zulk eene getuigenis niet bijzonder veel te beteekenen heeft, zal desniettemin elk onbevooroordeelde erkennen moeten, dat, de burgerlijke autoriteit, zich het afgeven van eene meer positief geformuleerde getuigenis omtrent iemands zedelijke waarde veroorloovende, de grenzen van hare bevoegdheid zou overschrijden. Notoir wangedrag alleen, gekonstateerd door den in het art. vermelden schoolopziener, zou zulk een certificaat ongeldig kunnen maken.

Uit het aangevoerde blijkt, waarom wij dienzelfden schoolopziener niet den meest geschikten persoon achten, om een deklatoir van niet-schuldigheid van den aspirant-onderwijzer af te geven: de schoolopziener houdt de registers niet der kriminaliteit. Hij, die tot deze registers den gereedsten toegang heeft, zal zulk een deklatoir met de minste moeite aan den belanghebbende kunnen doen geworden.

Tegen art. 9 hebben wij een paar bezwaren. Het art. luidt als volgt:

»De onderwijzers bij de openbare scholen worden benoemd, geschorst en ontslagen door den gemeenteraad.

»Schorsing en ontslag geschiedt niet dan na goedkeuring van den schoolopziener, ontslag op eigen verzoek uitgezonderd.

»Is schorsing of ontslag naar inzien der plaatselijke schoolcommissie of van den schoolopziener noodig, en de gemeenteraad nalatig of weigerachtig daartoe over te gaan, dan kan dit door Ons geschieden.

»Ontslag ter zake van een ergerlijk levensgedrag heeft het vervallen der acte van algemeene toelating ten gevolge."

Wat wij tegen de eerste alinea van dit art. in het midden hebben te brengen, hebben wij reeds vroeger (N° 2301) aangestipt. In die alinea wordt geen onderscheid gemaakt tusschen de onderwijzers bij de gemengde en de bijzondere openbare scholen: wij meenen zoo klaar als de dag aangetoond te hebben, dat het noodzakelijk

is, dat niemand tot onderwijzer bij eene afzonderlijke school benoemd worde, dan hij van welken het gebleken is dat hij ongeschikt is aan het kerkgenootschap, waartoe hij behoort.

De vraag, welke wij, naar aanleiding van alin. 2 te zien hebben, is deze: zoo de goedkeuring van den schoolopziener onmisbaar is tot het geven van schorsing of ontslag, hoe zich dan te gedragen, zoo de schoolopziener nalatig of weigerachtig is zijne goedkeuring te verleenen en het desniettemin onmiskenbaar is, dat schorsing of ontslag van toepassing behooren gemaakt te worden? De gevallen zijn zeer denkbaar, dat de schoolopziener, tegen alle billijkheid aan, zich tot het vervullen van zijnen plicht weigerachtig zal kunnen betoonen. Men denke slechts aan de straffen, die, volgens de memorie van toelichting, op onderwijzers, die in strijd handelen met al. 2 van art. 4, door de schoolopziener moeten toegepast worden. Hoe vaak kan het niet gebeuren, dat de schoolopziener zulke onderwijzers liefst ongestraft laten voortgaan en, in plaats van hen te straffen, hen liever zouden willen aanmoedigen? Daarenboven, van den nalatigen of weigerachtigen gemeenteraad zou men, volgens al. 3, bij den Koning in hooger beroep kunnen komen, doch niet van den nalatigen of weigerachtigen schoolopziener. Wordt daardoor de gemeenteraad niet vernederd en den schoolopziener eene te uitgebreide autoriteit toegekend?

Ook al. 4 van art. 9 schijnt ons eene aanvulling te behoeven. Volgens die alinea zal »ontslag ter zake van een ergerlijk levensgedrag het vervallen der acte van algemeene toelating ten gevolge hebben." Doch zou men iemand, die al. 2 van art. 4 zoo zeer en zoo lang overtreden heeft, dat hem zijn ontslag is gegeven, nog toelaten om aan het hoofd eener openbare school te staan? dat is te zeggen: toelaten, ja, aanmoedigen om in eene andere school zijn vorig drijven te herhalen? Ook op den zoodanigen moet, naar onze overtuiging, al. 4 van art. 9 toepasselijk gemaakt worden.

Men leest in het *Handelsblad*:

»Wij nemen met alle reserves over de volgende dépêche, uit Washington aan de *Tribune* van New-York toegekomen. Wij gelooven, dat dit dagblad de zaak wel eenigermate zal hebben overdreven; zoo veel schijnt daaruit echter te blijken, dat de hier bedoelde aangelegenheid niet op zoo goeden voet staat als de heer van Hall dit herhaaldelijk heeft willen doen voorkomen. Hoe het zij, wij gelooven dat, na eene zoo onrustbarende tijding, de regering het noodig zal achten, de natie nopens den stand der zaak in te lichten en haar niet te laten teren op hetgeen buitenlandsche couranten haar gelieven mede te deelen. De bedoelde dépêche luidt als volgt:

»Van eenen geloofwaardigen kant verneem ik, dat het gouvernement voornemens is, eene navale demonstratie te doen plaats hebben in de havens van Nederl. Indië, ten einde aan de Amerik. diplomatie in dat stijfhoofdige bigotte land den weg te openen. Vooreerst zal in de voornaamste zeehaven aanvraag worden gedaan tot de betaling van de honderd duizend dollars, welke aan den kapt. Gibson zijn verschuldigd, en wanneer de betaling van die som mogt worden geweigerd, zal de stad worden gehombardeerd. Men verwacht echter, dat dit niet noodig zal wezen; de autoriteiten van dat land zullen terstond betalen onder protest, en alsdan zal de onderhandeling naar Washington worden verplaatst, hetgeen juist datgene is, wat de president wenscht. De president heeft de magt niet, om eigenlijk den oorlog te verklaren maar hij kan zoodanige middelen nemen, als waardoor aan zijne eischen kracht wordt bijgezet. Na de vereffening der bedoelde kwestie, is de regering voornemens eenen met consulaire en diplomatieke volmagt bekleeden gouvernements-agent naar Java te zenden, ten einde dat volk, op gelijke wijze als met Japan is geschied, te dwingen, hun stelsel van uitsluiting te verwisselen met een van meer verlichten aard.»

De *New-York Tribune* zegt, dat het Amerikaansche gouvernement bedacht is op eene expeditie (naval demonstration) tegen Nederlandsch Indië. (Grondwet)

De heer Ensle, minister van Marine, heeft heden zijn ontslag den Koning aangeboden. Reeds heeft Z. Exc. daarvan mededeeling gedaan aan den Raad van ministers en eene tijdelijke Begroting, tot voorziening in den geregelde loop van zaken, in gereedheid gebracht, die spoedig aan de Staten-Generaal zal worden onderworpen.

Men spreekt er van dat de heer Rochussen tijdelijk met de portefeuille van het departement van Marine zou worden belast.

De minister van Marine had, in de zitting van de Tweede Kamer van December jl., aan het slot zijner rede het volgende gezegd, hetgeen hij, na de afstemming van het hoofdstuk, heeft verwezenlijkt:

»De vurige begeerte om, tot mijne innige voldoening, maar meer nog tot welzijn van het Vaderland, te slagen in het herstel der onmisbare Marine, iets dat ik van den beginne af aan op het oog had, maar dat in een paar jaren niet mogelijk was, heeft mij eenmaal, ook bij de

verandering van het kabinet, genoopt mijne plaats aan het hoofd van het Departement van Marine te behouden; beschouwende dat herstel meer als tot mijne roeping te behooren. Werd het mij echter onmogelijk gemaakt den ingeslagen weg te volgen, dan zoude het spoedig blijken, dat dat voornamelijk, en geene *kleingeestige gehechtheid aan rang of titel*, mij daartoe heeft bewogen, en ofschoon ik de gestadige verwisseling van het hoofd bij het Departement van Marine en de daarop gewoonlijk volgende verandering van systema, niet beter weet te vergelijken dan bij de slingeren, die het zinkend vaartuig te rasser naar den afgrond voeren, zoude ik toch geen oogenblik aarzelen mij te verwijderen en de belangrijke taak over te geven aan hoofd en hand, die daarvoor bekwaam mogten worden geacht dan ik: liever dan tegen mijne overtuiging te handelen.»

Gisteren ochtend heeft er een buitengewone minister-raad plaats gehad. Men zegt, dat niet enkel de minister van Marine zou aftreden; maar dat er nog meerdere veranderingen in het personeel der ministers zouden te wachten zijn. (Grondwet.)

In de fabriek van de wedw. W. V. Dumoulin te Be-soijen, is ter bevordering van de belangen der Nederlandsche nijverheid voor de in den jare 1855 te Parijs te houden tentoonstelling een wonderschoon gefabriceerd, hebbende de buitengewone lengte van 60, hoogte van 23 en breedte van 20 Nederl. duimen, uit een stuk leder, rondom toe, zonder naad, goed geproportioneerd, zeer netjes zamengesteld en gefatsoeneerd volgens de moderne dragt. Dit stuk heeft den lof van alle deskundigen, die het gezien hebben, mogen wegdragen.

Volgens berigt uit Emden is door het bestuur der stad op den 5 dezer het besluit genomen, om al de stedelijke accijnzen af te schaffen en ze te vervangen door eene belasting op inkomen en kapitaal.

De spoorweg van Emden naar Papenburg wordt reeds zoo druk gebruikt, dat de passagiers soms op de 2e klasse moeten plaats nemen, wegens den grooten toevloed bij 3e klasse. Ook worden dagelijks groote hoeveelheden vee, boter, haver, aardappelen enz. verzonden. Niet alleen de spoorwegen in Hannover, maar ook de daarbij in dienst gestelde beambten, en zelfs de in de stations-gebouwen aangestelde restaurateurs, die naar een vast tarief verven-schingen leveren, worden algemeen geroemd. (IJsselbode.)

Men schrijft ons uit Eindhoven, dd. 12 Dec.: Gisteren heeft door de arrondissements-regthank alhier de uitspraak plaats gehad in de zaak tegen A. Smits te Gemert, P. van Bree te Budel en Ga. van den Berg te 's Bosch, beschuldigd van diefstal in de R. K. kapel te Handel, onder Gemert, in de Paaschweek van verleden jaar, laatstgemelde althans van medeplichtigheid aan dien diefstal. De eisch, door het O. M. genomen, is ten volle toegewezen; de twee eerste beklaagden zijn veroordeeld ieder tot gevangenzetting voor den tijd van zes jaren en acht maanden, en de derde bekl. tot vijf jaren, allen hoofdelijk in de kosten, enz.

Men zegt, dat de beklaagden in deze hooger beroep zullen aantekenen. (Noord-Br.)

Wij ontvangen heden eene telegraphische dépêche uit Triëst, met berigten uit Batavia tot 27 Oktober. Nopens den handel bevat zij het volgende:

Van Koffij zijn alhier verkocht 3500 pic. Padang tot f25, terwijl te Samarang 1000 pic. Java met f24 zijn betaald.

Suiker met veel koopers; alhier zijn gedaan 14,000 pic. tot f12½ voor No. 16, te Samarang 5000 pic. tot f12½ en te Soerabaja 13,000 pic. tot f12½ voor No. 16.

Rijst in eene vaste stemming. Voor 4000 pic. Tafelrijst werd f190 per coyang betaald met inbehoud der zakken; 4000 pic. werden gedaan tot f150 voor Koeripan en f140 voor Tiampja.

Van Arak zijn 120 leggers tot f45 a 47 verkocht.

Indigo met koopers tot f3 per ff.

Van Peper zijn gedaan 1400 pic. tot f17½ en 17 per pic. Gum Damar tot f28 per pic. aangeboden.

Van Gum Elasticum vonden 1000 pic. Lampong nemers tot f38½.

Wisselkoers op Nederland 103%; op Londen f11½. (N. R. C.)

's GRAVENHAGE, 13 Dec. De Fransche *Moniteur* deelt mede, dat Z. M. den heer P. Dupont, afgevaardigde, tot ridder van de orde der Eikenkroon heeft benoemd.

— Op aanstaanden Woensdag den 13 dezer zal de gewone audientie van den minister van Koloniën geen plaats hebben.

— Burg. en Weth. van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat, naar aanleiding der afkondiging, van 9 November 1853, de navolgende premien, welke, ter aanmoediging van de vrije veemarkt te 's Gravenhage, waren uitgeloot, zijn behaald geworden, als:

a. die van wege het gemeentebestuur, door A. van Leeuwen, te Loosduinen, een prijs van f100,

voor het grootste getal vet rundvee of 111 runderen, gedurende één jaar aan de markt gebracht.

F. Zigner, te Voorburg, een prijs van f30, voor het grootste getal vette schapen of 223 stuks, gedurende één jaar aan de markt gebracht.

J. de Zwaan Tz., te 's Gravenhage, een prijs van f50, voor het grootste getal vet rundvee of 63 stuks, gedurende één jaar aan de markt aangekocht.

b. die van wege de afdeeling 's Gravenhage en omstreken der maatschappij van Landbouw, door

Ph. Lugtigheid, te Delit, een prijs van f60, voor het grootste getal kalfkoeijen of 137 stuks, gedurende één jaar aan de markt gebracht.

— Den 29 dezer zal voor het Prov. Geregtschap Zuid-Holland worden behandeld de zaak van Cornelis Koning, beschuldigd van op 23 Oktober 1854, onder gemeente Loosduinen, aan zijn wettigen vader Arie Koning moedwillig met een mes eene wonde in de linkerborst te hebben toegebracht, waaraan de verwonde kort daarna is overleden, en alzoo van vadermoord.

— Gisteren heeft alhier in de R. K. kerk St. Willibrordus, eene plegtige dienst plaats gehad, waarbij uitgevoerd een nieuw gecomponeerd requiem voor een koor, voor orgel met begeleiding van blaasinstrumenten, van den heer Joh. J. Verhulst, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, bijgestaan door de mannenkoren van de overige R. K. Kerken alhier. Deze uitvoering door den komponist gedirigeerd. Zij heeft met veel belangstelling plaats gehad en beantwoordde ten volste de verwachting.

ALBLASSERDAM, 11 Dec. Een allertreurigst geval heeft alhier plaats gehad, hetwelk zich aldus heeft voorgedragen: Een der ondermeesters van de openbare school alhier, belast (even als zulks ten platten lande, algemeen is) met het opwinden van het dorpsuurwerk, viel door een ongelukkig toeval van den toren van de kerk neer, en werd daarbij allerijdseljkst gewond. Meer dan levend werd hij naar de woning des ondermeesters gebracht alwaar hij aan de gevolgen onder een vroege lijden bezweken is.

's HERTOGENBOSCH, 13 Dec. Het water is in de boven-rivieren wederom wassende, zoodat het te vree is (de weg tusschen hier en Vlijmen onder water). Communicatie met de Langstraat het Land van Heerlen en Altena nog al eenigen tijd afgebroken kan blijven, indien nu, op dit oogenblik, het kanaal van Uiterland, waardoor deze Stad geheel waterdijkt wordt, niet was, zoude de weg tusschen hier en Vlijmen, niet vrij, maar de landen die thans een zee vertoont, niet geïndeerd zijn. Immers, de geprojecteerde Crefoeur, en de daarmede in verband staande aanleg van daar tot aan den Hedikhuisenschen dijk, zou hebben dat het Maaswater door de rivier de Dommel binnengedrongen, terwijl het water van de Dommel, Aa en Zuid-Willemsvaart, door het kanaal naar de Beersche Maas die gerekend wordt, gemiddeld dagen in het jaar te loopen, den weg en de landen het Boschveld en Maaij, Ham en Rijskampen gedurende dat tijdstip geïndeerd had, dan toch de landen onder de Gemeenten Cromvoirt, Vught, St. Michiels-Gestel, Den Dungen, Berlicum en langs de Dommel, de Aa en Eschsche stroom tegen overstroming, zelfs van elk winter-waerom vrij blijven. Laat ons dus met de Provinciale van Groningen uitroepen: »Goud en zilver knijpen worden maar geene belangen", in het oordeel dende dat het water onze grootste vijand is, daarvan bevrijd te worden kunnen geene offers betaald worden. (N. N.)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad* PARIJS, 14 Dec. Berigten van Balaklava over de ontvangst, melden, dat de Engelschen toebereid zijn te maken om hun belegerings-geslacht in te schepen, ten einde daarmede zich den toegang tot de haven van Sebastopol te openen, waarschijnlijk om er de vloeten te doen wintren.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Dec. Het *Journal de l'Empire*, over Europa's toestand, het volgende. Wenden wij blik naar het noorden van Europa, dan zien wij een revolutie, die op den weg der verzoening en des vrede schijnt te leiden. De openbare meening houdt zich venal bezig met het verdrag van 2 December en de gevolgen. Duitschland, in 't algemeen, ziet in dat bond een teken van vrede. Tot hiertoe, wij moeten bekennen, beantwoorden de feiten aan die hoop. Integendeel, al de berigten geven ons te kennen, dat Rusland zeer overhelt tot een beviggen oorlog. Alleen gen dan ook elkander onafgebroken de uitgraven van pieren geld, leeningen, rekruteeringen en requisiën allerlei aard. Al de klassen der bevolking zijn bezig gen door vrijwillige giften aan de nationale verdediging.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Dec. De beide Huizen hebben het ontwerp-adres in antwoord op de troonrede zonder oppositie goedgekeurd.

In de zitting van het Huis der Gemeenten heeft de heer Hayter medegedeeld, dat liet in de bedoeling der Regering ligt om een gedeelte der militie bij het staande leger in te lijven.

Lord John Russell zal Vrijdag e.k. voorstellen, om dankbetuigingen goed te keuren aan de vloeten en de legers.

In den loop der discussiën over het adres, zeide de heer Sidney Herbert, dat Engeland en Frankrijk gemeenschappelijke beschikkingen hebben genomen, ten einde belangrijke versterkingen van manschappen naar de Krim te zenden; hij voegde er bij, dat de Regering algeheel vertrouwen heeft in de opperbevelhebbers Raglan en Canrobert, zóó, dat zij eene volledige overwinning zeker acht.

Sir J. Pakington vroeg ophelderingen omtrent de betekenis van de expeditie naar de Oostzee, waarop sir Robert Peel en de heer Sydney de regering in het algemeen verdedigden en de door haar genomen maatregelen ontwikkelden, zonder op hunne beurt eene lofspraak op de expeditie naar de Oostzee te houden. Daarop voerden nog het woord de heeren Disraeli en Layard, — doch alle sprekers in de beide kamers drongen er op aan om den oorlog ten krachtigste door te zetten.

— Uii Kopenhagen wordt de zamenstelling van het nieuwe ministerie gemeld. De meeste leden van het kabinet bestaan uit nieuwelingen. Men kan dus moeilijk vooruit opmaken door welk een geest de nieuwe administratie zal bezielde wezen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 13 December. Tijdingen uit de Krim van den 7 houden in, dat er onder de Russen eene groote beweging wordt opgemerkt in de baai van Sebastopol, die het zuiderdeel waar de belegerde stad ligt, afscheidt van den noordkant waar de citadel en vele andere forten zich bevinden.

BERLIJN, 12 Dec. In de Tweede Kamer is door de fractie Bethmann-Hollweg een ontwerp-adres van antwoord op de troonrede ingediend, waaraan de katholieke fractie hare ondersteuning zal verleenen. Met betrekking tot de Oostersche kwestie laat het adres zich aldus uit: „Het hart van elken vaderlander wordt met de ernstigste bekommernis vervuld, wanneer men gadeslaat het konflikt dat tusschen de magtigste staten van Europa is uitgebroken, en dat, naar mate het meer uitbreiding erlangde, Pruisen in zijne hoedanigheid als groote mogendheid en ter oorzaak van zijne aardrijkskundige ligging, meer van nabij moest betreffen. Wij erkennen met de innigste dankbaarheid de vaderlijke zorg van U. M., om zoo lang als mogelijk is de zegeningen des vredes voor het land te bewaren. Doch wij gevoelen ons in gemoede gedrongen, aan U. M. eerbiediglijk te verklaren, dat naar onze overtuiging en naar de veel sterkere overtuiging van geheel het land thans het tijdstip gekomen is, waarop Pruisen nog, met bescherming zijner eigene en der Noord-Duitsche belangen door eene snelle en vastberaden toetreding tot de Europeesche vereeniging, waaraan de andere met Pruisen zoo innig verbonden Duitse groote mogendheid onwrikbaar vasthield en die door haar voor eenige dagen nog versterkt is, de gevaarlijkste stelling van volkomen isolering kan ontgaan; dat alleen wanneer U. M. het volle gewicht van een door de daad bekrachtigd woord in de schaal der beslissing werpt, het doel van een vrede, gegrond op het regt en op de verzekering van dat regt tegen toekomstige gevaren, alzoo van een duurzamen vrede, kan worden bereikt. Mocht de vereenigde stem van Europa geen gehoor vinden, en U. M. zich genoodzaakt zien de geheele magt des lands op te roepen, dan zal de natie weten dat de zware offers aan goed en bloed haar niet opgelegd worden voor vreemde belangen, maar voor het bezit en behoud van regt, onafhankelijkheid en de eer des lands, en gehoor gevende aan de roepstem haars konings, op echt Pruisische wijze toonen dat een dragt ons kracht verleent.“

STADSNIJEUWS.

In de 225ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van f1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 3446 en 7931 ieder f1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 December.

GETROUWD (13 Dec.): A. Pannebakker met M. E. Welsenbach, wed.

BEVALLEN (10 Dec.): M. L. van Outersterp, geb. Goedknecht, D. — (12 Dec.): E. Brak, geb. Appij, Z. - H. L. Kieulen, geb. Palm, Z. - A. van Tubergen, geb. Knot, Z.

OVERLEDEN (7 Dec.): M. Vis, wed. C. Kuiper, 51 j. (9 Dec.): M. E. Renter, wed. J. F. Kruse, 69 j. — (12 Dec.): A. S. F. Kemper, wed. D. van Lankeren, 84 j., 8 m.

einde heeft, en indien de door de Sultan aan deze, van zijn rijk afhankelijke provinciën, niet onder den gemeenschappelijken waarborg der mogendheden worden gesteld krachtens een met de verhevene Porte te sluiten verdrag, waarvan de bepalingen tegelijker tijd in alle bijzonderheden de mindere quaestien zouden regelen;

»2°. Indien de vaart op den Donau en aan zijne mondingen niet wordt ontheven van alle belemmeringen en onderworpen aan de door de akten van het Weener kongres bekrachtigde beginselen;

3°. Indien het traktaat van 13 Junij 1841 niet eenparig wordt herzien door de hooge kontrakteerende partijen, in het belang van het Europeesche evenwigt;

»4°. Indien Rusland niet ophoudt zich het regt toe te eigenen, een officieel protektoraat uit te oefenen op de onderdanen der Verhevene Porte, tot welke godsdienst zij ook behooren, en als Frankrijk, Oostenrijk, Groot-Brittanje, Pruisen en Rusland elkander hunne wederzijdsche medewerking niet leenen, om van het initiatief des Ottomannischen gouvernementes de bekrachtiging en de handhaving der godsdienstige voorregten van de verschillende christelijke gezindten te verkrijgen, en gebruik te maken, in het gemeenschappelijk godsdienstig belang hunner geloofsgenooten, van de door Z. M. den Sultan geopenbaarde bedoelingen, zonder dat daardoor eenige inbreuk op diens waardigheid en de onafhankelijkheid zijner kroon worde gemaakt.“

Van een andere zijde moet de verwezenlijking dier vier punten in ruimen zin worden aangenomen en derwijze dat ze Europa gedurende een eeuw beveiligd tegen alle heerschzuchtige ondernemingen van Rusland tegen het Oosten. Traktaten zijn gelijk kontrakten: gesloten in een oogenblik dat men eensgezind is, moeten zij den tijd vooruitzien, dat men zulks niet meer zijn kan; zij moeten onwettelijke bezwaren regelen, mogelijk verwikkelingen voorkomen en zelfs de voorzigtigheid overdrijven om voorzigtig te blijven.

Eindelijk is het zeker dat men niet *minder* zal eischen dan de op den 8 Augustus geformuleerde waarborgen. Is het eveneens zeker dat men niet *meer* zal eischen? Het schijnt ons niet verstandig zulks te gelooven.

Wat vóór den oorlog voldoende was, zou dat waarlijk na den oorlog voldoende kunnen zijn? Wat te Varna en Adrianopol genoeg is, kan dat te Sebastopol genoeg zijn? Waarmede Frankrijk, Engeland en Turkije zich na Sinope tevreden stelden, kunnen zij zich daarmede tevrede stellen na Bomarsund, na Alma, na Inkermann?

Waar zouden de bekrachtiging der gerechtigheid en de bescherming der trouw zijn, indien ongerechtigheid, list en geweld niet gekastijd werden?

Is men niet een schitterende vergelding en troost schuldig aan de schimmen der moedige soldaten, die gesneuveld zijn voor de verdediging der waardigheid en vrijheid van de wereld? Is men niet een plegtig of historischen waarborg schuldig aan de dappere krijgslieden, die tot strijden, overwinnen en sterven bereid zijn?

In allen gevalle, mochten de vier waarborgen niet voldoende zijn in dit oogenblik, voor de oorlogvoerende mogendheden, als Rusland zich onverwijd onderwierp; stellig is het dat, met Gods hulp, zij grootelijks zullen overtroffen worden, indien het zich niet onderwerpt.

— Sedert het traktaat van 2 Dec. zijn de Weener-konferentiën ten minste officieus hervat geworden en is Pruisen er bij vertegenwoordigd; wat aan het algemeen gerucht eenige gewigt schenkt dat het kabinet van Berlijn stellig zal toetreden tot het nieuwe traktaat dat Oostenrijk aan de Westersche mogendheden bindt. Men schrijft thans het besluit van Pruisen niet slechts toe aan de vrees van afgezonderd te blijven, maar ook bovendien aan de diepe overtuiging van dat gouvernement, dat Ruslandskeizer de vier waarborgen zal aannemen en alzoo, zonder in strijd te komen met de Westersche mogendheden, het oude bond tusschen Oostenrijk, Pruisen en Rusland niet verbroken zoude worden. Maar men kan het niet onteuzen, dat de zuivere eenvoudige aanneming der vier waarborgen aan de crisis geen einde zal maken: omtrent de uitlegging zal men zich te verstaan hebben, en ziedaar het bezwaar. Een artikel van den *Times*, den 7den aan het hoofd der buitenlandsche berichten in den *Moniteur* geplaatst, en den 9e in grotere letters herhaald — iets dat zonder voorbeeld is — aan het hoofd van het niet officieel gedeelte van hetzelfde blad, gaf te kennen, dat de vier waarborgen niet meer voldoende waren. Een artikel van den heer Granier de Cassagnac, heden (11) in den *Constitutionnel* gepubliceerd, is in denzelfden geest. De keizer van Rusland, die misschien zich verbeeldt op het terrein der vier waarborgen, gelijk zij thans luiden, zich met de mogendheden te zullen verstaan; zal hij niet zijne magt gefnuikt zien door voorwaarden als die welke zijne oorlogsscheepen in de Zwarte zee tot een zeker getal beperkt; door de geheele vernieling van elke soort van Russische sterkte aan de kusten derzelfde zee en aan de Donau-oeveren, indien daarbij de geallieerde volken voor zich-zelfen de vestiging van een militaire haven eischen als een punt van observatie in die oorden, waar zij willen dat Rusland ontwapend worde?

bede te werken. Onlangs heeft men van landlieden een agerikorpsovergevoerd, waartoe de adellijke grondbezitters hunne voor de jagt bestemde lijfeigenen moesten afstaan. Van eene andere zijde ziet men een vernieuwde werkzaamheid in de beweging der Russische troepen in Polen. De troepen in het oosten van dat koninkrijk gestationeerd rukten op naar Podolië. Volhynie en Bessarabie. Men wil met alle geweld naar de Krim versterking zenden en intusschen behoeft men wederom de Oostenrijksche grenzen: De Russische garde heeft wederom een voorwaartsche beweging gemaakt. Generaal Giewers zal den linker-Weichsel over met het eerste infanterie-korps bezetten, terwijl generaal Pamiotin met het tweede korps naar Podolië zal marscheren. In dergelijke verwikkelde omstandigheden is het moeilijk, zelfs de meest nabijzijnde eventualiteiten vooruit te zien! Wij moeten alzoo de gebeurtenissen afwachten.

De *Moniteur* deelt eene dépêche mede uit Buckarest van den 11den dezer, volgens welke Omer-Pacha naar Varna vertrokken was, waar de inscheping der 19 bataillons troepen zoo goed als voltooid was. Een gedeelte er van was reeds op weg naar de Krim.

Uit het kamp van Sebastopol dd. 7 dezer verneemt men, dat aldaar vier Fransche regimenten zijn aangekomen. De vesting was bijna geheel ingesloten; in het centrum der stad en aan de noordelijke zijde van de baai heeft eene groote beweging plaats gehad. De nieuwe belegingsstukken waren nog niet in batterij gesteld.

Brieven uit Konstantinopel, geschreven na de komst van den hertog van Cambridge in die hoofdstad, schijnen de heillooze geruchten omtrent zijne ziekte te bevestigen. Het is eene zielsziekte, eene hersenoverspanning, en, gelijk bereids een Parijsche korrespondentie gemeld heeft, meer dan een lichamelijke krankheid. Een Engelsch dagblad meldde dat de prins na als een leeuw te Inkermann gestreden, en na aan den arm een wond en verscheidene gewerschoten in zijn mantel ontvangen te hebben, niettemin het slagveld bezigtigen wilde. Bij den aanblik der op elkander gehoopte Russische lijken en de talrijke Engelschen, die zoo duur de overwinning gebocht hadden, voelde hij een hersenaandoening, waarvan hij nog niet geheel hersteld is; maar men heeft zich waarschijnlijk te veel gehaast aan den ongelukkigen toestand te herinneren, waarin George III verviel, en ondanks wat men gezegd heeft omtrent zekere aan die koninklijke familie eigene vatbaarheid, 't is integendeel onbetwistbaar dat de hertog van Cambridge immer blijk gaf van een volmondig gezond verstand, van een schranderen geest en van een onafgebroken oplattendheid, welke hem met regt een plaats maakte voor een der hoogste rangen in het Engelsche leger. Ook zou men geen melding gemaakt hebben van die veronderstellingen, indien men geene reden had te vertrouwen, dat de aandoening van den goeden prins, die tevens een goed soldaat is, dra ten gevolge eener tijdelijke verwijdering zal geweken zijn.

— Een ander, minder dramatisch feit dan een veldslag, maar voor de toekomst van meer belang, komt uit alle korrespondentiën. De verzwakking van Turkije, een oogenblik door de bulletins van Silistria bewimpeld, treft thans al zijne bondgenooten, al de toegestroomde generaal van verdediging van zijn grondgebied. De Ottomannische administratie in Azië is tot zulk eene regeringsloosheid vervallen, dat de bewoners er toe gekomen zijn om veeleer de Christenen, zelfs de Russen, dan hunne hebszuchtige pacha's te wenschen; en die wanhopige wensch is niet eene eenvoudige veronderstelling; immers hij wordt gevonden in een brief, gerigt aan een der aan de Ottomannische zaak het meest toegewijde bladen.

— In den *Constitutionnel* van heden (11) vindt men een lang artikel van den heer de Cassagnac, betreffende het Weener-traktaat, en welk artikel ten slotte de volgende beschouwingen behelst:

Vooreerst zijn vier punten van dit traktaat openbaar en zeker:

1°. Oostenrijk verbindt zich naauw met de Westersche mogendheden.

2°. De bezetting der Vorstendommen door de Oostenrijksche troepen, laat de Westersche mogendheden en Turken een ongepaste vrijheid om de Russen op hun eigen grondgebied aan te vallen.

3°. Tot aan het einde dezer loopende maand is den Russen gegeven om de vredesvoorwaarden op de duidelijk geformuleerde grondbeginselen aan te nemen.

4°. Rusland van een duidelijk en voldoende antwoord, dat het voor den 1sten Januarij te geven, zal het houden van bondgenoot tot oorlogsvoerengenoeg overgaan.

Deze voorwaarden zal nu aan Rusland den vrede worden voorgesteld. Ziedaar wat nog niet woordelijk bekend is. Het is niet moeilijk uit het voorgaande af te leiden is. Het eerste is het stellig dat de mogendheden van Rusland niet langer dan de vier waarborgpunten, den 8 Augustus gesteld, zullen eischen, namelijk zij zullen niet meer eischen het tot hiertoe door het keizerlijk Russische protektoraat over de vorstendommen van Moldavië en Servië in het toekomstige geen

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 13 Dec. Garst. 131/2 a fijne Zweedsche f 236 6/w., 237 3/m. — Moutwijn f 21; Jenever f 26,50; Amst. Proef f 27,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 13 Dec. Koffij. Van Domingo zijn 700 balen en van Batavia 250 balen verkocht.

Granen. Tarwe en Rogge blijven geveild.

LONDEN, 12 Dec. Ruwe Suiker, in de vreemde soorten prijshoudend

Koffij. Onder de hand zijn diverse partijen Native Ceylon tot 45 a 45 s. 6 d. afgesloten; andere soorten vast en meerder gevraagd.

Thee flauw en soms iets lager afgegeven.

Rijst. Oost-Indische soorten houden zich met moeite staande.

Talk flauw met weinig zaken. Petersburg 64 s. 6 d.

Granen. Tarwe met beperkten aanvoer vrij goed op prijs gehouden. Garst traag zonder prijsverandering.

Veemarkt. Runderen en Schapen van de beste soorten met vrij levendige handel; mindere gaan traag af.

PRIJS-COURANT DER EFEEKTEN.

	13 DEC. 4 1/2 u. gebl.	14 DEC. 4 u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	59 1/2	59 1/2	
Dito Dito	70 3/4	70 3/4	
Dito Dito	88 3/4	89	89 1/4
O. I. Leening 1844	88 1/2		
Amortisatie	86 1/2		
Handel-Maatschappij	122		
Aand. Arnh. Spoorweg	4 1/2		
Dito Hollandsche dito	4 1/2		
Obligatiën	99 3/4		
Maatschappij van Weid.	4		
Aand. Ned. Bank	4 1/2		
België, Certifikaten	4 1/2		
Dito	2 1/2		
Dito Rothschild	48 1/2		
Frankrijk, Obligatiën	3		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1	18 1/2	18 1/2	18 1/2
Nieuwe	37 1/2	37 1/2	
Binnenlandsche	33	33 1/2	33 1/2
Cert. Coup. Sp. Com.	5 1/2	5 1/2	5 1/2
Amortisable Schuld	36 1/2	36 1/2	36 1/2
Portugal, te Londen	3		
Dito Uitgestelde	99 3/4	99 3/4	
Rusl., bij Hope en Co.	100		
Dito A°. 1828—1829	5		
Negot. 1831 en 1833	86	86	
Nieuwe Engelsche	4 1/2	75 1/2	75 1/2
Negot. 1840	4	74	74 1/2
Dito Stieglitz	4		
Dito Nieuwe	4		
Certifikaten te Hamburg	5	84	
Inscr. op 't Grootboek	6		
Dito Certifikaten	6	57	
Polen, Obligatiën	4		
Aandeelen 1835	139		
Oostenrijk, Metalliek	5	63 1/2	63 1/2
Dito 1847	2 1/2	32 1/2	32 1/2
Dito 1851 en 1852	2 1/2	32 1/2	32 1/2
Dito Nieuwe	5	73	73 1/2
Dito 1854	5	73	73 1/2
Weener Bank	5		
Dito	4		
Aand. met Loting fl. 250	f		
Nieuwe dito 1854	229		
Pruissen	4 1/2	95 1/2	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			
Dito Orig.	2 1/2		
Napels, Cert. bij L. en B.	5	97	
Sardinië, te Londen	5		
Denemarken, dito	5		
Louisiana, te Londen	5		
Brazilië	5		
Dito 1843	5		
Mexiko, te Londen f 100	3	19 1/2	19 1/2
Dito Onbepaalde		19 1/2	19 1/2
Peru	4 1/2	66	66 1/2
Grenada, dito f 100	2 1/2	15 1/2	
Dito Uitgestelde		5 7/8	
Ecuador			
Venezuela, te Londen	4		
Dito Uitgestelde	1 1/2		
Grieken. Bl. a f 100	5	3 1/2	
Nat. Met. 66 1/2, 67, 67; 5 pCt. Stieglitz 81 1/2.			

Bij levendigen handel in Hollandsche, Spaansche, Russen en Oostenrijksche fondsen, was de markt heden algemeen zeer gunstig gestemd, vooral ten opzichte der laatstgenoemden.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2 1/2, 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 55 1/2	Livorno	2/m. f 38 1/2
Bordeaux	2/m. f 55 1/2	Napels	85
Madrid	3/m. f 243	Petersburg	1.71 1/2
Cadix	243	Weenen	6/w. f 28 1/2
Seville	240	Augsburg	35 1/2
Bilbao	241	Frankfort	99 1/2
Lissabon	41 1/2	Hamburg	2/m. f 55 1/2
Porto	41 1/2	London	2/m. f 11.65
Genua	2/m. f 45 1/2	Rotterdam	11.75

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Dec. Belg. leen. 2 1/2 pc. 51 1/2, 1840/1842

4 1/2 pc. —; 1843, —; Spanje 1—3 pc. 17 1/2; Binnenl. 3 pc. 32 1/2; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65 1/2.

PARIJS, 13 Dec. Fransche 3 pc. 71. —; 4 1/2 pc. 95.60; 3 pc. Spanje 34 1/2; id. 1 pc. 18 1/2; Met. 5 pc. —; Rom. Leen. 83.

LONDEN, 13 Dec. Consols 91 1/2, 3 pc. Spanje buitenl. 38 1/2; 1 pc. dito 18 1/2; Comité-Bewijzen 5 1/2; Passive 4 1/2; 5 pc. Rusl. 96 1/2; 4 1/2 pc. dito 87 1/2; 4 pc. Holl. 91; 2 1/2 pc. id. 61 1/2; 5 pc. Sardinië 83 1/2; Brazilië 97; 4 1/2 pc. Peru 69 1/2; Gren. uitg. 5 1/2; id. werk. 15 1/2; 3 pc. Mexiko 21 1/2; 4 pc. Portugal 41; Turkije 7 1/2; Ecuador —; Wissel op Amst. —.

WEENEN, 13 Dec. Met. 5 pc. 83 1/2; id. 4 1/2 pc. 72 1/2; Bank-Aktiën 1243; Wissel op Londen 12.07, Amst. —; Parijs 145 1/2; Goud 31 1/2; Zilver 26 1/2; Nieuwe Leening 97 1/2.

BERLIJN, 13 Dec. 3 1/2 pc. Pr. Staatsch. —; 4 1/2 pc. Rusland —; id. 5 pc. 94.

HAMBURG, 13 Dec. Spanje 3 pc. 31 1/2; id. 1 pc. 17 1/2; Rusl. 3 pc. 90; 3 pc. Mexiko 21 1/2; 5 pc. Sardinië 79; Wissel op Amst. —; Londen kort —.

FRANKFORT, 13 Dec. 5 pc. Met. 65 1/2; 3 pc. Spanje binnenl. 32 1/2; id. 1 pc. 17 1/2; Wissel op Londen 3/m. 116 1/2; Amsterdam —; Parijs 92 1/2; Weenen 94 1/2.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 Dec. D. Visser, Zaanstroom, Ostende.
BROUWERSHAVEN, 13 Dec. C. F. Beck, Phoebe, Batavia.
L. v. de Kaap de Goede Hoop.

BATAVIA, 27 Oct. J. J. Brange, Ottolina, Amst. - S. J. Rotgans, Prins Frederik der Nederlanden, id. - S. Hooglandt, Cesar, id. - C. J. Jaski, Anna en Elise, id. - W. Halbertsma, Johanna, id. - H. de Wijn, Julie Claire, id. - H. F. Schaeper, Erasmus, Rott. - J. A. Bartolomeus, Batavia, id. - P. Janzen Jr., Brouwershaven, id. - J. A. Scott, Cortgene, id. - C. Hatter, Australie, id.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 Dec. in lading naar:
Keulen P. Grenshausen, die Gebrüder.
G. Kohne, Colnn N°. 19.
Mainz J. B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Frankf. & Coblenz A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Manheim P. M. Itschert, Fortuna.

KEULEN, 13 December aangekomen.
H. Huttner van Amsterdam met 2732 centenaren.

ARNHEM 13 Dec. 4 el 1 duim.
Rijnhoogte KEULEN 13 " 12 vt. 7 "

Advertentiën.

De Pillen van Holloway zijn het beste thans bekende geneesmiddel, hetwelk in de Nederlanden verkocht wordt.

De bestanddeelen waaruit zij zijn zamengesteld, zijn zoo onschadelijk, dat zij bij het zwakste gestel, zonder aarzelen kunnen genomen worden. Ook voor diegenen welke aan de beterschap zijn doen zij goede diensten, dewijl zij uitsluitend zijn zamengesteld uit genezende kruiden, de uitvinding van iemand die er zijn werk van gemaakt heeft, de kwalen waaraan de maatschappij onderhevig is te verzachten. Zij behooren dus, en verdienen met geestdrift toegejuicht te worden, daar zij aan eene behoefte voldoen die men sedert lang in dit land gevoeld heeft.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen - à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-

(377)

G. B. VAN GOOR, te Gouda, debiteert met buitengewoon veel succes:

J. G. SCHRIKKER, METHODOLOGIE OM HET ITALIAANSCH-, DUBBEL-, OF KOOPMANS-BOEKHOUDEN,

BINNEN WEINIG TIJDS, ALLEEN DOOR ZICH ZELVEN, NAAR DEN AARD EN DE VOLMAAKTE WYSE, ZONDER EENIG ANDER ONDERRIGT, OP EENE GEMAKKELIJKE EN EENVOUDIGE MANIER, KAN DE ZEKEREN; ALLES IN KORTE SCHETSEN DUIDELIJK EN BEVATTELIJK VOORGESTELD. MET EEN KNOPT OVERZICHT, BETREKKELIJK HET HOUDEN VAN KOOPMANSBOEKEN, VOLGENS HET WET VAN KOOPHANDEL f 1 70

Dit Oorspronkelijke Werk, beveelt zich aan door geleidelijken gang en duidelijke voorstelling, zoodat de lezer aan de hand van dezen Gids, zich zelven zonder de hulp van eenen Meester, in het Italiaansch-Boekhouden kan volmaken. De Schrijver heeft alles van de eenvoudigste tot de meest ingewikkelde zaken met uitbeeldingen opgehelderd en toegelicht, en de behoeften van den tegenwoordigen tijd steeds op het voorbeeld van de praktijk. Het is daarom als Leerboek voor Instituten en tot Eigen Oefening; gerustelijk aanbevelen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.

straat, N°. 22 te Amsterdam, bij L. J. GROOTENBOER, pothouder te Utrecht en bij J. STRAATMAN, hoofd-depot, houder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Establishment.

Ik ondergeteekende verklaar bij deze sinds jaren lang geleden te hebben aan kramp en maagpijnen, waarvoor ik alles gedaan heb en niets hielp. Toen ging ik over tot de Revalenta, welke ik in het Verkoophuis bij den Heer ULDERINK in Zutphen kocht, en nadat ik een pakjes had gebruikt, was ik geheel hersteld.

ZUTPHEN, P. FACKELDE, December 1854. Mr. Koppers.

De prijs der REVALENTA is:

Kleine Bussen	1 fl.	2 fl.	5 fl.	12 fl.
voor 87 1/2 Ct.	f 2.00	f 3.50	f 8.00	f 16.00
	1 fl.	2 fl.	5 fl.	12 fl.

DUBBELD GEZUIVERDE f 4.00 f 7.00 f 16.00

Hoe grooter de Bus hoe voordeliger de verhuur tusschen prijs en gewigt.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, gratis afgegeven.

Zij wordt verkocht in het VERKOOPHUIS bekende Dépôts.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN heden van de pers gekomen en zal in den loop dezer week algemeen worden verzonden.

DE VOLKS ALMANA

VOOR
Nederlandsche Katholieken.

VAN HET JAAR DES HEEREN
1855.

bij-een-gebracht door JOS. ALB. ALBERDINGK

Prijs 40 Cents.

INHOUD.

Voorreden. — De Kerk der Nederlanden. — Jaarmerken, enz. — Veranderende Feest- en Vastebepalingen deswege. — Nationale vierdagen — Kalen- Levensbeschrijvingen van beroemde Nederlanders. — en ondergang der Zon — Zons- en Maansverduistering. Waarneming der Sterrekundigen. — Van de Beelden en hunne gewone kenmerken, door prof. J. D. Legende van de Doornekroonbloem, door J. Poelt Hoogste Uitzicht, door D. Dorbeek. — Een pleit over Kunsten, door Mej. Geertrude C. Mariëbuis Mr. J. F. A. Leesberg. — Hugo de Groots erkenning H. Kerk (uit den „Katholiek“). — Bij de Beelden is Schoonzuster, door G. Brondgeest. — Psalm XC, door van Duyse. — Bijchrift voor het portret van Ch. van door Mr. J. F. A. Leesberg. — Ave Maria, door Martruda E. T. — Een welvaardig bloedschuld, door Mej. van Staveren; met een plaatje, door Ed. Dujardin. kleine meisje met de Zwavelhoutjes, door Dr. J. Brouwere van Steeland. — Judas Val; door Willem van den Bergh. — Tafereelen uit het Leven van Geert door J. Poelt. — Herinnering, door J. M. Dautan De Maget, door den zelfde. — De Klok, door den De Grijzaard, door den zelfde. — Dagelijksch leven, oude Jonge Jufvrouwen, door D. d. K. — Het Peet A. Eulink, Pr. — Maria van Brabant, Hertogin van door Karel Stallaert. — Herinnering aan eene Zuster van door prof. P. van der Ploeg, Pr. — De Kapelle te B. Mej. Truda F. — De Heilige Hippolytus, door J. W. bitter Voorval, door Mej. Dorothea **. — Aan een ris, bij zijn vertrek uit het Vaderland, door prof. J. Dyck Bij de Zaligverklaring van Joannes de Britto en Andrie door den zelfde. — Het Begijnenklooster te Gravel Dichteresse, door Pauwels Foreestier, met een plaatje over den titel, door Ed. Dujardin. — Anekdoten; door W. J. N. H. v. d. B. — Roeping der Kerk W. Jz. Hofdijk.